

Kompensatoriska strategier vid hjärnsynskada

Praktiska tips som underlättar för barn och ungdomar med hjärnsynskada, CVI

Svårigheter vid hjärnsynskada

Hjärnsynskada, eller CVI (cerebral visual impairment), gör det svårt att tolka och sortera synintryck. Detta kan påverka olika aktiviteter i vardagen, till exempel att orientera sig och hitta till olika platser, känna igen ansikten och tolka ansiktsuttryck, och hitta saker hemma eller i skolan.

Det kan vara svårt att hitta en person i en grupp eller att hitta en speciell symbol bland många andra symboler. När det handlar om läsning, kallas fenomenet för crowding.

Här följer några exempel på svårigheter vid CVI.

I skolan kan barnet ha svårt att hålla reda på de olika ämnena och lektionerna.

BILDUNDERVISNINGENS SCHEMA 2013/2014 **LÄRARE: Test Testsson** **4-9**
DRÖMSKOLA **GÖTEBORGSKOMMUN**

Tid	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Tid
07:30						07:30
07:40						07:40
07:50						07:50
08:00	MATTE	SVENSKA	NO	ENGELSKA	MATTE	08:00
08:10						08:10
08:20						08:20
08:30						08:30
08:40						08:40
08:50						08:50
09:00						09:00
09:10						09:10
09:20						09:20
09:30	RAST	RAST	RAST	RAST	rast	09:30
09:40						09:40
09:50	SVENSKA	SO	SVENSKA	BILD	IDROTT	09:50
10:00						10:00
10:10						10:10
10:20						10:20
10:30						10:30
10:40						10:40
10:50						10:50
11:00						11:00
11:10						11:10
11:20						11:20
11:30	LUNCH	LUNCH	LUNCH	LUNCH	LUNCH	11:30
11:40						11:40
11:50						11:50
12:00						12:00
12:10	rast	rast	rast	rast	rast	12:10
12:20						12:20
12:30	IDROTT	ENGELSKA	MATTE	MUSIK	SO	12:30
12:40						12:40
12:50						12:50
13:00						13:00
13:10						13:10
13:20						13:20
13:30						13:30
13:40						13:40
13:50						13:50
14:00	RAST	RAST	RAST	RAST		14:00
14:10						14:10
14:20	NO	IDROTT	ELEVENS VAL	KLASSRÅD		14:20
14:30						14:30
14:40						14:40
14:50						14:50
15:00						15:00
15:10						15:10
15:20						15:20

Det kan vara svårt att se skillnad på dörrar till olika lektionssalar.

Så här kan det kännas när man ser ett klassfoto och har svårt att hitta sig själv eller sin kompis.

En trappa kan se ut som en platt matta eller kännas oändligt lång.

Det kan vara svårt att känna igen ansikten.

Det kan vara svårt att hitta rätt ingång på en gågata.

Enkla strategier för att underlätta vardagen

Många barn använder egna strategier för att klara sig. Ofta gör de det omedvetet. Att försöka hinna med andra trots svårigheterna, tar väldigt mycket energi. Därför är det viktigt att vuxna i omgivningen försöker underlätta för barnet i olika situationer för att öka dess självständighet. Här kommer några exempel där färger, ljud och ledmärken används för att kompensera tolkningssvårigheter.

När det är svårt att hitta till matsalen eller till toaletten blir man hjälpt av ledmärken, i det här fallet pilar.

Ledmärkena kan med tiden glesas ut.

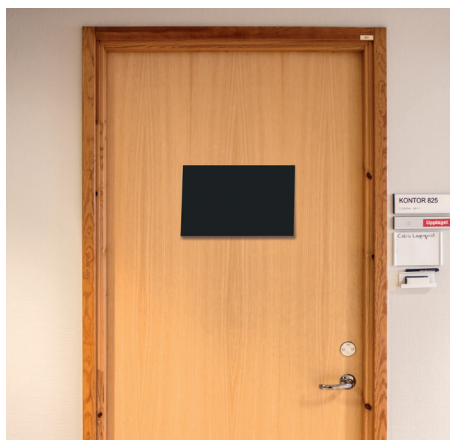
Och en dag räcker det med några få ledmärken.

Om varje ämne har en speciell färg, blir det lättare att komma ihåg ämnen och tider.

BILDUNDERVISNINGSCHEMA 2013/2014		LÄRARE: Test Testsson				4-9
DRÖMSKOLA		GÖTEBORGSKOMMUN				
Tid	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Tid
07:30						07:30
07:40						07:40
07:50						07:50
08:00	MATTE	SVENSKA	NO	ENGELSKA	MATTE	08:00
08:10						08:10
08:20						08:20
08:30						08:30
08:40						08:40
08:50						08:50
09:00						09:00
09:10						09:10
09:20						09:20
09:30	RAST	RAST	RAST	RAST	rast	09:30
09:40						09:40
09:50	SVENSKA	SO	SVENSKA	BILD	IDROTT	09:50
10:00						10:00
10:10						10:10
10:20						10:20
10:30						10:30
10:40						10:40
10:50						10:50
11:00						11:00
11:10						11:10
11:20						11:20
11:30	LUNCH	LUNCH	LUNCH	LUNCH	LUNCH	11:30
11:40						11:40

Om man använder samma färger på schemat som på dörrarna till lektionssalarna, blir det lättare att hitta rätt i skolan.

Det kan vara lättare att hitta en person på ett gruppfoto om jag vet att hen är nummer tre i första raden eller har en speciell färg på kläderna.

Rösten kan göra det lättare att känna igen personen som hälsar.

Markeringarna gör
det lättare att uppfatta
nivåskillnader.

Det kan vara en hjälp att använda kännetecken. Här är det en
brevlåda som hjälper till att hitta rätt ingång.

Kontakt

Syncentralen Borås

Besöks- och postadress

Solhem

Ekenäsgatan 15, plan 9

504 55 Borås

Telefon

033-616 25 60

Syncentralen Skövde

Besöks- och postadress

Trädgårdsgatan 15 D, plan 1

541 30 Skövde

Telefon

010-441 32 80

Syncentralen Göteborg

Besöks- och postadress

Ekelundsgatan 8, plan 5

411 18 Göteborg

Telefon

031-759 22 60

Syncentralen Vänersborg

Besöksadress

Vänerparken 21, plan 6

462 35 Vänersborg

Telefon

010-441 49 80

Uppläsning

Teckenspråk

QR-koderna kan du läsa av med en app i din mobil.

1177
VÅRDGUIDEN

Besök 1177.se

vgregion.se/hoh